

Forfatter: Molbech, Christian

Titel: BREV TIL: Molbech, Christian Knud Frederik FRA: Molbech, Christian (1856-12-21/1856-12-22)

Citation: Molbech, Christian: "BREV TIL: Molbech, Christian Knud Frederik FRA: Molbech, Christian (1856-12-21/1856-12-22)", i *Christian Molbech og hans Søn Christian K. F. Molbech - En Brevveksling*, Museum Tusulanums Forlag, s. 219. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991706-000-shoot-L0019917060000089.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Christian Molbech og hans Søn Christian K. F. Molbech - En Brevveksling

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kiøbenhavn, 21./22. Dec. 1856.

Min kiære Christian,

Jeg veed intet bedre Middel til at glemme eller for en Times Tid at sprede de mørke Skyer, der leire sig omkring mine Tankers og Følelsers Horizont, end at henvende dem til dig, der nylig besøgte mig i min Siæls Eensomhed med et kiærligt opmuntrende Brev — saavidt noget kan have en saadan Virkning paa mig i en nedstemt og nervesvag Tilstand. Jeg meldte dig noget om denne for et Par Dage siden, og den har siden mere forværret, end forbedret sig. — —

— Din Moder er i dette Øieblik hos Jomfrue Deichmann, hvis Fødselsdag indfalder samme Dag som Ørsteds, (den 78de) der skal feires ved et stort Middagsselskab hos Conferentsraad Kofod, (endnu) Assessor i Høiesteret, men formodentlig snart udviist tilligemed Rothe og Kammerherre Koefod. Naar jeg nu tænker mig Ørsted med den Livs- og Aandskraft, han endnu besidder i en næsten 5 Aars høiere Alder, da føler jeg kun alt for vel, hvormeget jeg i begge Henseender staaer og altid har staaet tilbage for denne stærke og langt større Gaver udrustede Aand, i et ikke mindre stærkt og udholdende Legeme — skjøndt ogsaa hos ham dette i en yngre Alder var underkastet jævnlig Følger af overspændt Anstrengelse af Hiernen og Nerverne. Hvad s. 220 mig selv angaaer, da undres jeg mere over, at jeg med min skrøbelige, abnorme, inconsequente Constitution har holdt saa længe ud, end over at Maskinen nu er slappet og udslidt i dens allerfleste Hiul. Skulde noget af dem endnu antages at være nogenlunde i Stand, maatte det være Følelsen og den æsthetiske Anskuelses; jeg tænker mig ogsaa, at disse ville være de sidste, der standse hos mig.

Siden jeg nu har nævnt det Æsthetiske vil jeg saa godt først som sidst, medens jeg endnu har lidt Kræfter til at skrive, sige et Par Ord om Erik XIV. Jeg mener, Du er ganske paa det rette Spor ved at betragte ham som en mere personlig, end ideal- tragisk Charakter, mere egnet for det psykologiske, end for det historiske Sørgepil — mere for den individuelt Menneskelige, end for Verdens-Tragedien. Men der maa dog ogsaa da udfindes et tragisk Hovedpunkt og Middelpunkt i Handlingen; og her kan let Kongen komme i Collision med Sture, og hos denne Magnaten, som Aristokratiets Repræsentant, med Elskeren. Det kunde vel ogsaa føie sig saaledes, uden Tvang, at Sture blev den egentlige Helt, og ikke Erik XIV; men da vil ogsaa Kongen, som det pleier at være, hvor man seer ham i Historie eller Poesie, synke i Betydning som en vild, usammenhængende, halv sindsforvirret Charakter, som ikke let faaer dramatisk Interesse. Desuden kan han dog ikke, da han nu engang er alt for objectiv og tydeligt tegnet og bekiendt i Historien, af Digteren fratages noget af det, som tilhører og lægger sig omkring hans Person som hans Livs Fatum. Vil og kan man ikke faae dettes Totalitet (thi hans hele Liv var saa at sige en historisk Tragedie) indbragt i eet Drama: da kan han neppe behandles anderledes end episodisk, som en betydende handlende Person, der dog ikke bliver den tragiske Hovedperson. Jeg vil endnu kun bemærke, at blandt de Personer, der ikke kunne savnes i en Tragedie om Erik XIV, hører upaatvivlelig Hertug Johan, hvis Charakter — naar den ikke skal blive reent cras og rhetorisk tilskaaret, som saa mange af Oehlenschlægers — vist nok er vanskelig at producere. — Skulde Du nogensinde komme til at udføre dette Foretagende (hvortil upaatvivlelig fordres et noget dybere Studium af Tidens Charakter og Skikkelse i Sverrig under Gustav Wasa og Sønnerne) da vil jeg bl. a. ønske, at Du ogsaa i Sproget vil gaae din egen, friere Gang og forlade den oehlenschlægerske Typus, hvori der f. Ex., da jeg nylig læste »Hagbart og Signe«, forekom s. 221 mig tidt nok at fremtvære en fatal konstlet og maniereret Tone i Dialogen, hvori det antike Nordiske er indbragt par force i en undertiden temmelig ny Hverdagsklædning, undertiden er anbragt nolens volens i stereotype Træsnit eller lavede Phraser, hvis Ord klinge noget »nordboisk«, mens Form og Tilsnit ikke passer til Personen eller Figuren, der skal lade sig tvinge ind i en Dragt, som er for snever til at røre sig deri. Hvor naturligt og naivt er dog ikke det meste, man læser i Snorre Sturleson i Sammenligning med endeel af Oehlenschlægers nordiske Dramer ! (jeg mener naturligviis de historiske.) Jeg seer for Resten, at jeg har taget feil. Beskow har ingen Erik XIV skrevet. Det maa være Atterboms Ven, Pastor Børjeson. —

Af Bladene har jeg i disse Dage seet, at et stort, originalt Drama af din norske Ven A. Munch, som det synes, har gjort Lykke. Jeg kan ikke sige, at det, jeg har læst om Stykkets Indhold, Tendents og Personer, vil vække synderlig Drift hos mig til at see denne Nyhed — i Fald jeg ogsaa kom i Theatret, inden det er udspillet.

Mere interesserer mig Tanken paa den Muelighed, at kunne have Udsigt til at finde et meget godt og behageligt Logis i Kiel, og det endog i Huus med dig, eller saa at sige hos dig selv — i Fald Skiebnen vil, at jeg endnu skal blive i Stand til næste Sommer at foretage nogen Reise af den Art. — —

C. M.